

**Справа «Психіатричні клініки «Athina Psychiatric Clinic
Vrilission LTD» та «Lyrakou Clinic SA» проти Греції»
(“Athina Psychiatric Clinic Vrilission LTD and Lyrakou Clinic SA v.
Greece”)**

У рішенні, ухваленому 2 липня 2009 року у справі «Психіатричні клініки «Athina Psychiatric Clinic Vrilission LTD» та «Lyrakou Clinic SA» проти Греції», Європейський суд, що

- було порушено ч.1 ст.6 Конвенції, яке виявилось у неспроможності органів влади виконати остаточне рішення суду щодо встановлення плати за медичні послуги.

Відповідно до ст. 41 Конвенції Суд призначив сплатити кожному заявнику по 1 000 євро як компенсацію моральної шкоди та 4 000 євро їм усім на відшкодування судових витрат.

Обставини справи.

Заявниками є дві приватні психіатричні клініки. Більшість пацієнтів цих клінік оплачує лікування за допомогою соціального страхування. Розмір плати за психіатричні послуги держава встановлює на власний розсуд.

У низці рішень, ухвалених у період від 1988 до 1990 року у справах заявників, Верховний адміністративний суд (далі – ВАС) скасував розпорядження органів виконавчої влади, у котрих визначалися тарифи на стаціонарні послуги психіатричних клінік. ВАС відзначив, що такі розпорядження повинні містити застереження про те, що загальна вартість надаваних послуг не може бути меншою, ніж обсяг оборотних коштів клінік. Заявники стверджували, що відповідні органи так і не виконали згадане рішення суду.

У своєму рішенні від 11 жовтня 2005 року ВАС скасував спільний наказ міністра здоров'я, міністра економічних справ та міністра праці щодо справи заявників. ВАС відзначив, що цей наказ не встановив розумних меж для отримання клініками належного прибутку (того розміру прибутку, який би підтримував функціонування цих закладів).

Заявники стверджують, що вони сім разів безуспішно зверталися до Уряду з клопотаннями про забезпечення виконання вказаного судового рішення.

9 червня 2006 року це рішення було передано Центральній раді з охорони здоров'я (далі – Рада) для забезпечення його виконання. Висновок Ради було опубліковано в офіційному виданні лише через 16 місяців після отримання відповідного рішення суду. Рада встановила чіткі тарифи за користування послугами психіатричних клінік, а згодом внесла у своє рішення зміни, котрі були опубліковані 9 березня 2007 року.

11 листопада 2008 року ВАС ухвалив чергове рішення у справі заявників. Він дійшов висновку, що компетентні міністри не виконали

його першого рішення у цій справі, а тому зобов'язав відповідних міністрів упродовж 3-ох місяців вжити всіх необхідних заходів для виконання його попередніх рішень. Також ВАС констатував, що невиконання виконавчими органами його рішень упродовж 3-ох років та дворічне зволікання Ради з прийняттям відповідного висновку було несправедливим.

Сторони не надали Суду інформації щодо результатів інших судових проваджень у цій справі.

Зміст рішення Суду.

Спираючись на ч. 1 ст. 6 Конвенції психіатричні клініки скаржилися на неспроможність компетентних органів забезпечити виконання рішення ВАС від 11 жовтня 2005 року та зазначали про його подальше неналежне виконання. Крім того, заявники скаржилися на відсутність ефективних засобів правового захисту їхніх скарг.

Стосовно виконання судового рішення у справі заявників Суд погодився з тим, що органи влади не лише мали зобов'язання сплатити відповідну суму, але й повинні були запровадити нові правила оплати послуг психіатричних клінік (через Раду) та затвердити необхідні документи за посередництвом трьох міністерств.

Суд нагадав про те, що ВАС визнав несправедливість щодо заявників невиконання його рішення упродовж 3-ох років. Крім того, Суд відзначив, що спільне рішення трьох міністрів у справі заявників не цілком узгоджувалося з висновками, викладеними у рішенні ВАС.

Отож, на думку Суду, компетентними органами не було докладено необхідних зусиль для забезпечення швидкого виконання рішення ВАС від 11 жовтня 2005 року. Суд зауважив, що згаданому рішенню передував спір між клініками-заявниками та державою стосовно встановлення оплати за лікувальні послуги.

Суд дійшов висновку про порушення ч. 1 ст. 6 Конвенції. Порушення, як відзначив Суд, виявилось в тому, що органи влади утримувалися від вжиття необхідних заходів упродовж часу, який не можна вважати розумним.

Суд нагадав свій висновок, сформульований у попередніх аналогічних справах, про те, що палата з трьох суддів ВАС не була ефективним засобом правового захисту стосовно відмови органів виконавчої влади виконати судові рішення, оскільки вона не могла їх зобов'язати до вчинення належних дій та не мала повноважень призначати відшкодування матеріальної шкоди. Втім, зважаючи на визнання порушення ч. 1 ст. 6 Конвенції, Суд дійшов висновку, що не було необхідності розглядати скаргу заявників стосовно порушення ст. 13 Конвенції.